

**DOMOV
PRO SENIORY**
Frýdek-Místek, p.o.

DOMOVNÍK

2025
červenec

www.dsfm.cz

Slovo vedení

Vážení uživatelé, milé rodiny, vážení kolegové a ostatní čtenáři,
léto je časem odpočinku, radosti i slunečních chvil, které nám všem dodávají novou energii. Rád bych při této příležitosti všem popřál především pevné zdraví, klid a pohodu.

Naším uživatelům přeji léto plné laskavých setkání, příjemných vzpomínek a drobných radostí každodenního života. Vaše životní zkušenosti a moudrost jsou pro nás neocenitelnou hodnotou a inspirací.

Rodinám našich uživatelů děkuji za důvěru a podporu, které nám v péči o Vaše blízké projevují. Jsme rádi, že jste součástí našeho domova – i díky Vám můžeme vytvářet prostředí, kde se lidé cítí bezpečně a vítaně.

A velké poděkování patří také všem zaměstnancům. Vaše práce, nasazení a lidskost tvoří srdce naší organizace. I Vám přeji, abyste si během letních měsíců našli čas na zasloužený odpočinek a načerpání sil.

Přeji Vám všem klidné a příjemné léto plné slunce, radosti a vzájemného porozumění.

Přeje Vám Mgr. Petr Kuchta, ředitel domova

PŘIPOMÍNKA

23. června

ze Schránky Stížností, podnětů, připomínek a pochval

V rámci výběru Schránek stížností, připomínek, podnětů a pochval jsme zaevidovali připomínku na opakované bouchání/třískání dveřmi ze strany personálu, nejhorší je situace před pátou hodinou ranní.

Vyjádření

Prošetřili jsme celou situaci a sdělujeme, že personál úmyslně netříská/nebouchá dveřmi.

Nepříjemné bouchnutí dveřmi může nastat i při běžných činnostech, jako je například přinášení stravy na pokoj, doprovázení uživatelů nebo jiné péče o uživatele. V připomínce pisatel zmiňuje, že situace je nejhorší před pátou hodinou ranní – v tomto případě je důležité zmínit, že práce personálu neprobíhá jen v denních hodinách, ale svou práci personál vykonává také v nočních hodinách nebo časně ráno, proto se i v těchto časných hodinách, může vlivem péče o uživatele (výměna inkontinentních pomůcek, pravidelné obchůzky na pokojích aj.) stát, že dojde k třísknutí dveří (pouze vlivem průvanu).

S ohledem na nadcházející horké dny Vás chceme informovat, že dveře do pokojů necháváme na Vaši žádost otevřené, abychom zajistili dostatečné větrání a čisté vnitřní klima i tam. Chodby jsou totiž vybaveny přenosnými klimatizacemi, které regulují vzduch i na pokojích uživatelů. Dále se s pracovníky údržby zaměříme i na instalaci pěnových těsnění, která dopomůže zmenšit i samotné dovírání dveří.

Naši zaměstnanci si jsou vědomi potřeby udržovat klidné a příjemné prostředí, a proto se vždy snaží jednat s ohledem na pohodlí a klid všech uživatelů.

Děkujeme za pochopení

POCHVALA

Chci poděkovat všem sestřičkám ze Domova III. za jejich vlídné a milé chování, když mi zemřel manžel. Děkuji za každé pohlázení a obejmutí. Připadala jsem si, že mám tak velkou rodinu, která se mnou cítí. Ještě děkuji sestře Daně, která zařídila, že mě přišel navštívit poník Ondrášek až na pokoj. Tisícere díky všem.

Uživatelka Domova III.

ZMĚNA TERMÍNU VÝPLATY DŮCHODŮ

Na základě oznámení ČSSZ dojde od 1. července 2025 ke změně výplatního termínu důchodů, a to z původního 15. dne v měsíci na 12. den v měsíci. V případě, že vychází 12. den v měsíci na víkend, bude výplata důchodu vždy následující pracovní den.

Výplata v pokladně

(kancelář sociálních pracovníků)

10.00–10.30 h

Výplata na pokojích

od 10.30 h

AKTUALIZOVANÝ DOMÁCÍ ŘÁD

Od 1. července 2025 vstupuje v platnost aktualizovaný Domácí řád a došlo také k úpravě Pravidel pro vyplácení přeplatku za pobyt uživatele mimo zařízení (dovolenka a hospitalizace). Prosíme všechny uživatele a jejich rodinné příslušníky, aby věnovali pozornost zejména následujícím bodům:

Stravování a odhlásování stravy

- Uživatel má možnost odhlásit celodenní stravu, odhlášení části stravy není možné. V takovém případě bude při měsíčním vyúčtování poskytnuta finanční vratka.

- Jídlo bude uchováno v kuchyni pouze v případě nahlášení – dochází k jeho foliování a zamražení.
- Odhlášení je třeba nahlásit nejpozději 2 všední dny předem (do 12 hod). Pokud uživatel chce odhlásit stravu na pátek, je potřeba nahlásit odhlášku nejpozději do středy do 12 hodin. Pokud chce uživatel odhlásit stravu na víkend, musí tak provést do čtvrtku do 12 hodin.
- Hospitalizace je považována za řádné odhlášení stravy. V takovém je strava odhlášena po dni nahlášení hospitalizace. Je-li uživatel hospitalizován ve středu, strava je mu odhlášena od čtvrtku.
- Pokud se uživatel nedostaví k jídlu z důvodu opuštění objektu, doporučujeme tuto skutečnost nahlásit personálu.

Úklid pokojů a domácí mazlíčci

- Pokoj by měl být přístupný v době plánovaného úklidu.
- Uzamčené pokoje nebudou uklizeny.
- Pokud z důvodu uzamčení nelze úklid provést, uživatel si domluví náhradní termín s personálem svého Domova.
- Domácí mazlíčci jsou u nás vítáni, avšak smějí vstoupit do zařízení pouze s platným povinným očkováním a po předchozí domluvě.

Praní prádla

- Pokud dojde k nenavrácení prádla z prádelny, je nutné tuto skutečnost nahlásit personálu do 1 týdne od jeho odevzdání (ne však dříve než za čtyři pracovní dny).
- Za neoznačené prádlo poskytovatel neručí.

Pokračování na další straně

Bezpečí v ubytování

- Uživatel má možnost zakoupení uzamykatelného pevného trezoru do skříně.

Podněty, připomínky, stížnosti, pochvaly

- Schránky jsou umístěny ve společenských místnostech na patrech a také v přízemí poblíž kanceláří sociálních pracovníků.

Vlastní elektrospotřebiče na pokojích

- Pro uživatele domova platí ohlašovací povinnost pro případ, že chtějí používat vlastní elektrospotřebiče. Umístění elektrospotřebiče na pokoji je uživatel povinen neprodleně oznámit Vedoucí svého Domova, která tuto skutečnost zapíše. Odborný pracovník na základě tohoto zápisu spotřebič zkontroluje, schválí a zaeviduje. Elektrický spotřebič si může uživatel do pokoje umístit až po svolení poskytovatelem (Vedoucí údržby a vedoucí Domova).
- Poskytovatel nepovolí uživateli užívání tzv. otevřeného elektrospotřebiče s přímým zářením (jako jsou vařiče, ponorné vařiče, teploměty, žehličky apod.) z důvodu vysokého rizika vzniku požáru. Uživatel se zavazuje, že žádný takový spotřebič ve službě nebude užívat, zapojovat do elektrické sítě. V domově je zákaz manipulace s otevřeným ohněm.

ZÁVĚREČNÁ INFORMACE

Aktualizované Domácí řády a Pravidla pro vyplácení přeplatku z důvodu dovolenky nebo hospitalizace bude uživateli k dispozici na nástěnkách jednotlivých Domovů, ve společenských místnostech a u sociální pracovnice daného Domova.

POHLED DO NAŠÍ HISTORIE

V roce 1997 bylo ve městě Frýdek-Místek celkem 5 Domovů pro seniory.

25. června 1998 byl Domov pro seniory slavnostně otevřen. Tehdy se stal jedním z nejmodernějších zařízení svého druhu. Inspirací se mu staly obdobné domovy nejen u nás, ale také v zahraničí. Do nově postaveného domova se přestěhovali uživatelé ze tří tehdy fungujících domovů, které sídlily na ulicích Třanovského, Revoluční a na Mariánském náměstí. Výstavba Domova pro seniory trvala 597 dní a její náklady činily okolo 190 milionů korun. Původně se počítalo s kapacitou 190 míst, ale pro zvýšení komfortu byl počet míst snížen. Uživatelé měli v každém pokoji k dispozici koupelnu i WC a okna chránily žaluzie. Domov byl postaven na místě, které nabízí ideální spojení klidného prostředí a dobré dostupnosti.

Fotogalerie na další straně

Slavnostní otevření 25. 6. 1998

Výstavba trvala 597 dní

Důraz byl kladen na výběr vhodné lokality

UDÁLO SE V ČERVNU

V Domově pro seniory

Měsíc červen jsme si zpřijemnilí mnoha obohacujícími akcemi, které udělaly našim klientům Domova velkou radost. Začátek června jsme zahájili kulturní program v Domově vystoupením umělecké agentury Kato, která předvedla hudebně - divadelní představení s písněmi z filmů a pohádek od legendární autorské dvojice Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře.

Poté jsme opět po roce smažili vaječninu. Společné smažení doprovázela příjemná hudba harmonikáře pana Piskoře, smích a dobrá nálada. Senioři si užili nejen chutné jídlo, ale i radost ze společně stráveného odpoledne.

Až z daleké Keni nás svým tanečním a hudebním vystoupením potěšil soubor FOPACK u příležitosti 28. ročníku mezinárodního folklorního festivalu. Soubor FOPACK tvoří talentovaní umělci, kteří svým programem přinášejí ne-

jen zábavu, ale i poznání bohaté africké kultury. Vystoupení zahrnovalo tradiční africké tance, zpěv a rytmickou hudbu, doprovázenou bubny a dalšími etnickými nástroji. Energií nabitě pohyby, barevné kroje a nakažlivá radost z vystupujících vytvořily srdečnou a živou atmosféru.

Opět proběhly na všech domovech všechny terapie jako jsou muzikoterapie, canisterapie, ponyterapie a felinoterapie a také děti ze školní družiny opět navštívily uživatele na jednotlivých domovech.

UDÁLO SE V ČERVNU

V Domově se zvláštním režimem

Během prvního letního měsíce panovala v Domově se zvláštním režimem radostná a slavnostní nálada. Uživatelé společně přivítali léto veselým koncertem zpěváka Jaroslava Beneše, který jim zazpíval oblíbené písně. Ten den nechyběl ani obří zmrzlinový pohár, na kterém si přítomní uživatelé velmi pochutnali. Ani imobilní uživatelé nepřišli zkrátka – personál domova jim s úsměvem zmrzlinový pohár donesl až na pokoj, kde si jej v klidu a pohodlí mohli také vychutnat. K letní náladě přispělo také pečení voňavého koláče plného borůvek, který si uživatelé téměř sami připravili a bohatě ozdobili posypkou.

Na zahradě Domova se v červnu taktéž uskutečnila akce – smažení vaječiny, a to na špeku i na cibulce. Vaječina se velmi povedla – byla voňavá a dobře ochucená. Každý uživatel si na ní pochutnal, stejně jako na podávaném čaji s rumem. Atmosféru ještě více rozveselil příjezd harmonikáře, který zahrál a zazpíval všem známé lidovky.

Někteří uživatelé se vydali na výlet k Bezručově vyhlídce, kde si při pohledu na krásy okolní přírody a Beskyd vychutnali připravený piknik. Na Beskydy si také uživatelé zavzpomínali

i během jednoho tematického dopoledne plného vzpomínek a povídání.

Když počasí přálo, vyrazili uživatelé v doprovodu pracovníků na procházky do parku a blízkého okolí – nejčastěji za zmrzlinou, která je v horkých dnech příjemně osvěžila. Anebo dál do cukrárny na náměstí.

V červnu velkou radost opět přinesla návštěva feline terapeutky, která tentokrát přivedla do DZR koťátka. Uživatelé se rozradostnili také setkáním s muzikoterapeutkou, i canisterapeutkou. Ta spolu s fenou Casirou vyzkoušela její dovednosti v různých disciplínách – a vzhledem k blížícím se prázdninám si Casira za svou zdatnost vysloužila od uživatelů výborné vysvědčení. Červen byl také měsícem oslav – nezapomnělo se na uživatele, kteří slavili narozeniny. Oslavy proběhly v příjemné a veselé náladě s lahodným občerstvením.

A co nás čeká dál? V následujícím měsíci se mohou uživatelé například těšit na další výlet do přírody, také na časté posezení ve stínu altánku, na příjemnou ponyterapii i oblíbené letní grilování. Rovněž červenec tak slibuje být měsícem plným aktivit, radosti a nových zážitků.

Co plánujeme v červenci?

Termíny i akce se mohou měnit. Sledujte prosím nástěnky a web.

1	Út	10.00	Domov IV		Ponyterapie individuální
2	St	10.00	Domov III		Ponyterapie individuální
2	St	10.00	Domov II		Canisterapie skupinová – p. Traganová
3	Čt	10.00	Domov II		Ponyterapie individuální
4	Pá	10.00	Domov IV		Canisterapie skupinová – p. Traganová
7	Po	13.30	Domovy II, III, IV		Zážitková návštěva soviček
8	Út	9.30	Domov III		Muzikoterapie individuální
8	Út	10.30	Domov II		Muzikoterapie individuální
8	Út	14.00	Domov IV		Muzikoterapie individuální
9	St	7.30	Domov IV		Snídaňový raut
9	St	9.30	Domov II		Felinoterapie individuální
9	St	10.00	Domov IV		Canisterapie individuální – Kryšpín
9	St	10.30	Domov III		Felinoterapie individuální
10	Čt	10.00	Domov IV		Felinoterapie individuální
12	So	16.00	Kaple		Římskokatolická mše svatá
14	Po	9.30	Domov II		Felinoterapie individuální
14	Po	10.30	Domov III		Felinoterapie individuální

15	Út	10.00	Domov IV		Felinoterapie individuální
16	St	7.30	Domov III		Snídaňový raut
16	St	10.00	Domov II		Canisterapie individuální – Kryšpín
16	St	10.00	Domov III		Canisterapie skupinová – p. Traganová
17	Čt	8.00	Vstupní hala		Prodej p. Menšíková
17	Čt	15.00	Jídelna		Vystoupení Duo VojoDeyl
18	Pá	10.00	Domov II		Canisterapie individuální – p. Traganová
21	Po	10.00	Domov IV		Canisterapie individuální – p. Traganová
22	Út	10.00	Domov III		Canisterapie individuální – Kryšpín
23	St	7.30	Domov II		Snídaňový raut
24	Čt	10.00	Domov III		Canisterapie individuální – p. Traganová
26	So	16.00	Kaple		Římskokatolická mše svatá

POSTŘEHY PANÍ MARIE

Odpolední zpívání

Dne 2. června jsme měli odpolední zpívání. V rámci pohádek od Šimka jsme zpívali písničky známé i méně známé. Dozvěděli jsme se hodně věcí z pod pokličky, všude se něco děje. Připomněli jsme si různé písničky. I ty pohádkové pro děti, například Šmouly. Skoro všichni zpívali, protože každý ty písničky zná. Bylo to hezké. Účastnila se polovina jídelny, všichni lidé, které znám. Za všechny děkuji.

Návštěva kočiček

Dne 3. června přišla návštěva malých kočiček, z toho asi dva byli kocourci. Byla to koťátka, měla asi pět týdnů. Byla pěkná, hebká a krásně zbarvená. Kočičky lítaly a zvykaly si na nás. Začaly se mazlit s námi, i se sestřičkami. Byla to taková jiná aktivita, dokonalá. Co je malé, to je milé. Paní terapeutka říkala, že přijdou s kočičkami zas.

Smažení vaječiny

V pondělí 9. června se pořádalo smažení vaječiny. I když foukal vítr a byla zima, dopadlo to dobře, protože nám nezapršelo. Dostali jsme hned na začátku dobrý čaj s rumem, abychom se zahřáli u ohně. Zimu jsme vydrželi a všichni se dočkali vaječiny, jejichž vůně se linula venkem. Byla dobrá a bylo jí dost i na přídavky. Chléb byl čerstvý, tudíž nám to chutnalo, venku obzvlášť. Bylo nás dost a šli jsme i s našimi vlasy cítit ohněm.

Taneční vystoupení z Keni

Dne 19. června k nám dorazil taneční soubor z republiky Keni. To vám povím, to byla síla ten dupot. Poznali jsme jinou kulturu, odlišný tanec a pohyb. U nás se taky tančí, ale vše je to takové sladěné a u nich je to takový hluk a řev. Na akci bylo hodně lidí a každý si udělal svůj názor. Tak se těšíme zase příště. Děkuje.

Paní Marie, Domov II

KEŇSKÁ KUCHYNĚ

V červnu jsme měli možnost seznámit se s tanečním souborem FOPACK, který k nám přicestoval až z Afriky, ze státu Keňa.

Keňu obydluje asi 55 milionů obyvatel, kteří hovoří až 69 jazyky, nicméně jako úřední jazyk používají svahilštinu a angličtinu. Keňa má asi 7x větší rozlohu než Česká republika a oblévá ji Indický oceán. Kdybychom se rozhodli Keňu navštívit, cesta letadlem by trvala v průměru 10 hodin.

Keňa v každém soustu

Je velice rozmanitá stejně jako keňské obyvatelstvo. Jejich pokrmy jsou známy tím, že jsou sice velmi jednoduché, avšak syté. Místní kuchyně je tvořena především pochutinami z fazolí, kukuřice, prosa, čiroku, zeleniny a masa. Jsou to základní potraviny stejně jako u nás máme brambory, obiloviny, luštěniny, mléko, vejce, maso, zeleninu a ovoce.

V jejich jídelním lístku nalezneme maso skopové, hovězí a nebo kozí. Oblíbenou přílohou jsou vařené brambory, rýže, chlebová placka nebo rozmačkané banány.

Hlavní jídlo je většinou maso – pečená kuřata (záleží také na financích), grilované steaky. K němu se podávají přílohy jako brambory, rýže, chlebová placka, matoke (rozmačkané banány) a ugali (kukuřičná kaše krájená na tenké plátky). Obyčejní Keňané žijí spíše z těchto hutných příloh v kombinaci s fazolemi, kukuřicí, případně zeleninovou omáčkou.

Za národní jídlo je v Keni považována pochutina zvaná Ugali. Jedná se o kukuřičnou kaši, která je vyrobená z kukuřice, mouky a vody a obsahuje škrob.

Oblíbeným jídlem je Nyama choma. Jedná se o opečené maso, převážně skopové nebo hovězí. Toto populární jídlo se připravuje většinou ve speciálních restauracích, kde si dokonce můžeme vybrat kus masa, který nám pak bude opečený naservírován. Podává se většinou se zeleninovou směsí, případně s kaší ugali.

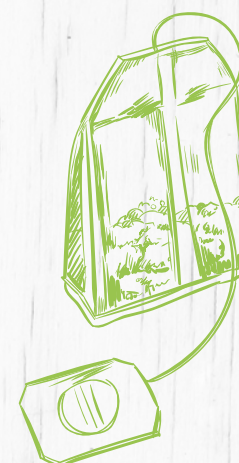
Keňané si na dezerty zvláště potrpí, nicméně mluvíme o ovoci jako je mango, papaya, ananas, guáve, vodní melouny, mochně, pomeranče, granátová jablka, kokosové ořechy a různé druhy banánů. Pěstují se zde i kešu ořechy, které se prodávají pražené.

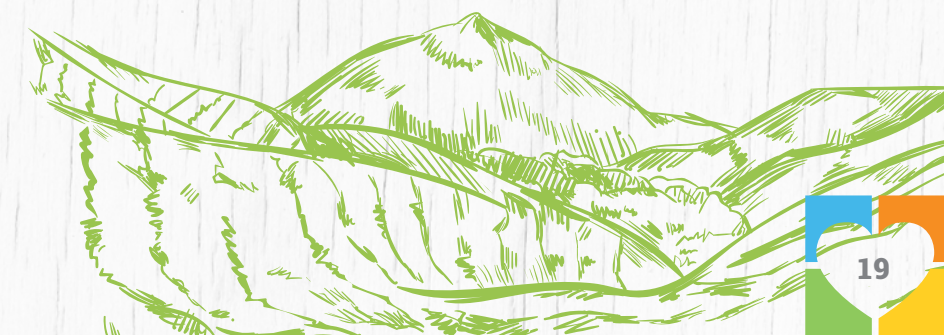
Jako turista

Ve většině keňských restaurací se předhání, kdo nabídne turistům lepší menu. Těšit se tedy můžete na exotickou zvěřinu (např. na antilopu, velblouda, zebra nebo krokodýla), nebo dary moře. Velmi oblíbenou pochoutkou, na které si turisté rádi pochutnávají nejen v restauraci, ale také na ulici, jsou smažené trojúhelníky Sambusas z křupavého listového těsta, jenž jsou plněny masem nebo zeleninou. Výtečné je rovněž pšeničné pečivo Mkate Mayai, které je nejčastěji naplněno masem nebo vejci. Zahnat žízeň můžeme mučenkovým džusem, limonádou nebo mrkvovou šťávou.

Keňa se řadí mezi největší vývozce čaje na světě. Čaj se v Keni pěstuje přes 100 let a je velmi kvalitní. Do Keni se dostal z Indie při výstavbě železnice, indiští dělníci byli na čaj zvyklí a začal se pěstovat právě pro ně. Postupně se naučili pít čaj i Keňané, většina sklizně se však ze země vyváží. Lidem dává čaj práci, pěstuje se převážně na malých rodinných farmách. Pěstuje se na kopcích nedaleko hlavního města Nairobi, v nadmořské výšce od 1200 do 2000 metrů. Dobře se mu daří v sopečné půdě a vyšších polohách s dostatečným množstvím srážek a mírnými teplotami.

Pokračování na další straně

Být sběračem lístků není žádná legrace. Musí se totiž utrhnout vždy jen vrchní dva až tři lístky z rostliny a až jich máte více v dlani, tak je hodit za sebe do koše, který máte na zádech. Nejrychlejší a nejzkušenější sběrači tak za den nasbírají až dva koše což je asi 50 kg čajových lístků. Ty se poté odnáší do továrny, kde se vyrábí pravý černý čaj. V továrně pak probíhá další proces výroby – sušení lístků, mletí na různou hrubost, fermentace (tím se stává čaj černým), balení a ochutnávání hotového produktu.

Nápoje

Keňa patří mezi největší vývozce čaje a není tedy divu, že čaj (chai) je také národním nápojem. Připravuje se z čajových lístků, mléka, vody a cukru. Vše se nechá projít varem a výsledkem je čaj pro nás velmi nezvyklé chuti. I když Keňa patří k zemím, kde se káva pěstuje, a je i jejím významným exportérem, tento nápoj si zde nezískal takovou oblibu. Podává se málokdy čerstvá, spíše instantní a je drahá. Milovníci piva tu najdou řadu druhů, zakoupit se ale dají i ležáky a tmavá piva. Místní pivo (pombe) se kvasí z banánů, prosa, cukru a bylinek. Rozšířené je především jeho vaření po domácku. Toto pivo bývá velmi silné. Z alkoholických nápojů zde vyrábějí víno z papáji či manga.

JAN HUS

Jan Hus, pocházející z Husince u Prachatic, vystudoval artistickou fakultu, dosáhl zde hodnosti mistra svobodných umění, poté studoval bohosloví, aby později působil jako kněz. Mimo to působil i jako univerzitní profesor a byl zvolen rektorem univerzity.

Od roku 1402 působil v Betlémské kapli. Kazatelna pro něj nebyla místo pouze pro rozjímání o náboženských otázkách, ale byla pro něj veřejnou tribunou, odkud při svých kázáních poukazoval na zámožnost panstva a bohatství církve a církevních hodnostářů. Jeho kázání strhovala lid i nižší šlechtu a působila na jejich názory. To se ovšem nelíbilo bohatnoucím církevním představitelům, kteří proti němu podnikaly stále silnější útoky, které ho měly umlčet.

Na jaře roku 1414 byl králem Zikmundem vyzván, aby se ospravedlnil ze svých hříchů. Byl pozván ke koncilu do jihu německé Kostnice. Hus se tam tedy vydal v domněnce, že bude moci otevřeně diskutovat o svém učení a o své víře, a proto si připravil takzvanou „Řeč o míru“. Koncil byl však spíše soudním tribunálem a Hus byl nařčen z kacířství a z názorů, které nikdy nehlásal. Od 6. prosince 1414 byl držen v kobce dominikánského kláštera na ostrově Bodamského jezera, kde byl vězněn až do března 1415. Král Zikmund se sice za Husa přimlouval, aby byl propuštěn, ale nakonec pod nátlakem a také se slibem, že bude Husovi zajištěno veřejné slyšení, odstoupil. Dne 5. června 1415 se Hus dočkal prvního slyšení. Bylo mu předloženo několik spisů, které církev označovala za bludy a žádala jejich odvolání. Ten ale chtěl, aby jej přesvědčili o opaku a jejich odvolání odmítl. V naději, že snad Hus své články odvolá, mu 18. června předložily zúžený seznam článků, jejichž odvolání požadovali.

Dne 6. července 1415 byl Hus odsouzen k upálení na hranici. Ještě téhož dne vyrostla za městskou branou na cestě k hradu Gottlieben hranice. Hus cestou zpíval mariánskou píseň „Christi virgo dilectissima“ a přesvědčoval lid, že neučil bludům. Po přivázání k hranici mu bylo z králova rozkazu nabídnuto poslední odvolání, aby si zachránil život. Hus to vše i přes tělesné útrapy odmítl, hranice byla zapálena a popel shozen do Rýna.

CYRIL A METODĚJ

patroni Moravy a spolupatroni Evropy

Velkomoravská říše byla evropská velmoc, která na přelomu 9. a 10. století oslnila tehdejší svět leskem bohatství, moci a pozoruhodného kulturního rozkvětu.

Existovala necelých sto let, ale českým zemím zanechala významný odkaz: první křesťanské svatyně na našem území a bohoslužby, při nichž bůh promlouval k věřícím v jejich vlastním jazyce. Zasloužili se o to svatí Konstantin (827 – 14. února 869) a Metoděj (813 – 6. dubna 885), bratři ze Soluně a slovanští věrozvěstové. V roce 832 vyslal velkomoravský kníže Rostislav poselstvo k byzantskému císaři Michaelovi III. se žádostí o vyslání biskupa; Velká Morava by tak nebyla závislá na franských biskupech. Císař a patriarcha Fotios Rostislavově žádosti vyhověli, místo biskupa ale pro misi vybrali bratry Konstantina a Metoděje; hlavním důvodem byla znalost jazyka. Svatý Konstantin zvaný Filozof (827, Soluň – 14. února 869, Řím) patřil k nejvýznamnějším učencům své doby. Byl skvělý teolog, polyglot a řečník, v Konstantinopoli působil jako profesor filozofie a vedl úspěšně několik zahraničních nábožensko-politických misí i řadu teologických disputací. Mnichem se stal teprve krátce před smrtí v Římě, kde vstoupil do kláštera a přijal řeholní jméno Cyril.

Svatý Metoděj (813, Soluň – 6. dubna 885, Velkomoravská říše) v mládí pracoval jako státní úředník. Byl bratrovým nejbližším spolupracovníkem, k jeho největším úspěchům patří zřízení moravsko-panonské arcidiecéze, v níž se stal prvním arcibiskupem.

Během příprav Konstantin sestavil nové písmo (hlaholici) pro slovanský jazyk a společně s bratrem přeložili do staroslověnštiny liturgické knihy nezbytné pro konání bohoslužeb. Když bratři přišli na Velkou Moravu, založili školu, kde se dvě stě mladých mužů učilo v novém písmě číst a psát, aby se mohli stát kněžími.

Zároveň zavedli slovanskou bohoslužbu, aby Slované slyšeli boha promlouvat ve svém vlastním jazyce, a Metoděj upravil byzantský občanský zákoník tak, aby odpovídal poměrům na Velké Moravě. Když roku 898 oba bratři odešli v doprovodu dvou set mužů do Říma, kde měli být vysvěceni, papež

Hadrián II. jim vyhověl ve všech třech žádostech – schválil slovanskou bohoslužbu, hlaholici jako písmo, do kterého se smí překládat posvátné texty, a vysvětil Metoděje za biskupa. Přestože po rozpadu Velkomoravské říše byla slovanská bohoslužba zakázána, všichni kněží vyhnáni ze země a knihy napsané hlaholicí spáleny, slovanské písmo, křesťanská víra, vzdělanost a kultura už ve střední Evropě zapustily kořeny.

Ostatně už Konstantin ve svém Proglasu, předmluvě k překladu evangelií do staroslověnštiny, vyzval Slovary, aby svým rozumem slyšeli slovo Boží: „Vy všichni, kdo svých duší krásu vidíte a milujete, rádi byste temnotu hříchů zapudili a hniloby světa se zbavily, rajský život našli a unikli ohni horoucímu: Slyšte nyní svým rozumem, slyšte všichni lidé slovanští, slyšte slovo, slovo, které od Boha přišlo.“ Roku 1880 papež Lev XIII. oba bratry svatořečil a v roce 1981 je papež Jan Pavel II. prohlásil spolupatrony Evropy. Zároveň jsou hlavními patrony Moravy. Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje si každoročně připomínáme 5. července. Velehrad, kde zřejmě měl první arcibiskup panonsko-moravské arcidiecéze sv. Metoděj své sídlo, v té době ožívá tradičními cyrilometodějskými oslavami, známými jako Dny lidí dobré vůle.

Pranostiky

Červencové pranostiky

Co červenec končí, srpen začíná.

Nebyl-li červen dostatečně deštivý, dodá vodu až červenec a přidá ještě mnohé bouře.

Červenec-úrody blíženec.

Když červenec pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje.

Jaký červenec, takový leden.

V červenci do košile rozdělej se a v prosinci po uši oděj se!

Na mokrá červenec následuje bouře a krupobití.

Slunce peče-déšť poteče.

Co červenec neupeče, to již srpnu neuteče.

Co červenec neuvaří-srpen nedopeče.

Červenec a srpen jsou nejteplejšími měsíci v roce.

Abeceda žádná věda

KOPRETINA

Latinský název: Leucanthemum

Je rod přibližně 33–70 druhů rostlin z čeledi hvězdnicovitých (Asteraceae). Název kopretina patří patrně mezi novotvary vytvořené v 19. století Janem Svatoplukem Preslem, i když původ slova může být starší. Vědecké jméno je odvozeno od slov „leukos“ (bílý) a „anthemon“ (květina).

Rozšíření: Kopretiny je možno nalézt v Evropě, Severní Africe a částech Asie. Řada druhů byla zanesena i do Ameriky, Austrálie a na Nový Zéland.

Rozšíření v Česku: Přirozeně rostou tři druhy, které jsou blízkce příbuzné a na první pohled značně podobné. Někteří lidé tyto druhy v minulosti nerozlišovali.

Kopretina irkutská (*Leucanthemum ircutianum*) je nejrozšířenější, roste na loukách a náspech od nížin až do hor.

Kopretina bílá (*Leucanthemum vulgare* s. str.) se vyskytuje především v teplejších místech ČR.

Kopretina panonská (*Leucanthemum margaritae*) rozšířená v části severozápadních Čech a na jižní a střední Moravě.

Rozloučili jsme se...

Domov pro seniory

Míček Ladislav

Mgr. Kolářová Dobromila

Čiščoňová Marie

Domov se zvláštním režimem

Psohlavcová Božena

... mezi nás vítáme.

Domov pro seniory

Köller Jiří

Ing. Kunčická Anna

MUDr. Baran Eduard

Domov se zvláštním režimem

Kutáčová Liduška

Přejeme všem novým
příchozím, abyste si u nás
brzy zvykli a navázali nová
přátelství.

NAROZENINY SLAVÍ

Domov pro seniory

Carbolová Marie

Čadra Vladimír

Fajkusová Jarmila

Hilská Ludmila

Kaniaková Dana

Lapiš Otakar

Maroszová Kristina

Plasgurová Marie

Ručková Anna

Sobková Anna

Sobotík Jiří

Špánková Barbora

Štávová Ludmila

Urbančíková Božena

Zapalačová Anna

Domov se zvláštním režimem

Mecová Jarmila

Čevelová Zuzanna

Pelikánová Marcela

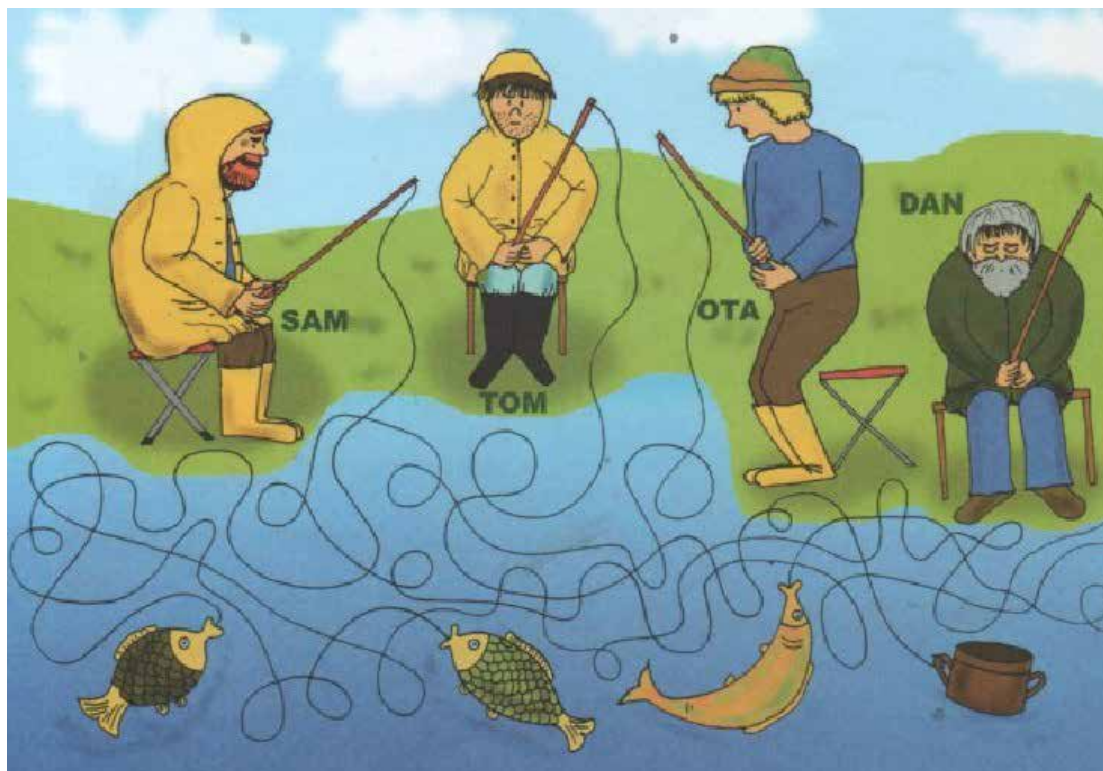
Michalková Anna

Dvorská Vlasta

Všem oslavencům ze srdce přejeme
pevné zdraví a spoustu radostí.

Zábavné úkoly pro seniory

- 1 Trénujete svůj postřeh. Který z rybářů nechytil rybu?

- 2 Ve spleti písmen se ukrývá pranostika na červenec.

NAWQJAKUBAYXCDÉŠŤWEDJAK
ŽRAVÝRTERJEDASDFKAZÍASDFG
NARŮŽOVĚLÝQWNASPOHANCEW
KVĚT,WPROTOQWVZÁCNÝWWRE
QWERTBÝVÁWWFFTREMED.QWE

ŘEŠENÍ

Pranostika: Na Jakuba děst jak žravý jed kazí narůzovělý na pohance květ,
proto vzácný bývá med.

2

Tom

1